

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/179/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108238540
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1108238540.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Jeannette Hajdinovou v právnej veci navrhovateľa: V. M., N. XX.XX.XXXX, A. M. W., N. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Krnáčom, so sídlom vo Zvolene, Námestie SNP 70/36, proti odporcovi: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO 00151700, so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, o zaplatenie 3.032,23 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 3.032,30 € od 14.5.2015 do 25.9.2015 v sume 91,54 €, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh na začatie konania z a m i e t a.

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 16.11.2008, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 20.11.2008, po čiastočnom späťvzátí návrhu na začatie konania, o ktorom súd rozhodol uznesením č.k. 11C/179/2008-244 zo dňa 1.10.2015, domáha od odporcu zaplatenia sumy 3.032,23 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 6.074,49 € od 16.3.2005 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že dňa 22.11.2004 podpísal poistnú zmluvu s odporcom na životné poistenie s poistnou sumou 3.817,30 € (115.000,- Sk), úrazové poistenie 6UP-M s poistnou sumou 31.534,22 € (950.000,- Sk), pripoistenie PP1-M_115.000,- Sk, OP1-M_2.350,- Sk, IN1-M_10.000,- Sk a nemocenské poistenie UZ1-M_200,- Sk, na poistné obdobie od 23.11.2004 do jeho zániku. Poistné platil v sume 89,29 € (2.690,- Sk) mesačne. Dňa 28.12.2004 utrpel pri opíľovaní drevených dosiek na okružnej stolovej píle úraz - zakopol o prírodný napájací kábel a v snahe zabrániť pádu na bežiaci cirkulár sa reflexne snažil zachytiť, čím zavadil o cirkulár palcom ľavej ruky a odrezal si palec ľavej ruky (stratil z neho dva články). Úraz ohlásil odporcovi po doliečení úrazu a ukončení dočasnej práceneschopnosti dňa 18.2.2005. Odporca mu odmietol poskytnúť plnenie z dôvodu prešetovania úrazu. Za dva články prsta mu v zmysle oceňovacích tabuliek patrí poistné plnenie vo výške 18% z poistnej sumy. Celková poistná suma je 31.534,22 € (950.000,- Sk), z toho 18% predstavuje sumu 5.676,16 € (171.000,- Sk). Uplatňuje si aj denné odškodné a 9.96,- € (300,- Sk) za dobu 40 dní práceneschopnosti, teda 398,33 € (12.000,- Sk). Žalovaná suma tak celkovo predstavovala 6.074,49 € (183.000,- Sk). Navrhovateľ v priebehu konania uviedol, že odporca mu poskytol poistné plnenie za trvalé následky v sume 2.838,08 € a denné odškodné v sume 194,22 € za 39 dní nevyhnutného liečenia, spolu teda 3.032,30 €. V tejto časti zoberal návrh späť.

Odporca v písomnom vyjadrení navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že navrhovateľ nedostatočne preukazuje stratu palca ľavej ruky. Ako dôkaz predložil len potvrdenie o dočasnej

pracovnej neschopnosti zo dňa 5.2.2005, ktoré neobsahuje podrobný lekársky záznam o úraze, na ktorý sa navrhovateľ odvoláva. Navrhovateľ mu neoznámil úraz dňa 18.2.2005, ale až dňa 28.2.2005, od kedy začal konať a viesť vyšetrovanie. V nadväznosti na policajné vyšetrovanie vedené Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Lučenci je zrejmé, že u navrhovateľa ide o úmyselné konanie s cieľom získať poisťné plnenie, nielen od neho, ale aj od iných poisťovní, s ktorými mal uzatvorenú poisťnú zmluvu. V čase vyjadrenia všetky zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že nejde o úraz, ktorý by bol poisťnou udalosťou, preto navrhovateľovi nevznikol nárok na poisťné plnenie z úrazového poistenia. Ak by išlo o poisťnú udalosť, navrhovateľovi by ako denné odškodné patrila suma 378,41 € a nie suma 398,33 € ako žiada, pretože jeho práceneschopnosť trvala 38 dní a nie 40. Z objektívnych dôvodov nebolo možné ukončiť vyšetrovanie poisťnej udalosti pre existenciu výsledkov vyšetrovania vedeného orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré sú rozhodujúce pre závery vyšetrovania poisťnej udalosti. Z uvedeného dôvodu navrhovateľovi nepatria ani úroky z omeškania.

Okresný súd Bratislava I ako súd vecne a miestne príslušný [§ 9 ods. 1, § 84, § 85 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP)] rozhodol na pojednávaní dňa 4.11.2015 v prítomnosti navrhovateľa, právneho zástupcu navrhovateľa a povereného zástupcu odporcu. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, vyjadrením povereného zástupcu odporcu a listinnými dôkazmi: poisťná zmluva č. 0351101100 zo dňa 22.11.2004, Dodatok č. 1 k poisťnej zmluve č. 0351101100 zo dňa 22.11.2004, potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa č. B 219471, všeobecné poisťné podmienky pre úrazové poistenie - A účinné od 10.4.2004, oznámenie úrazu doručené odporcovi dňa 28.2.2005, správa ošetrojúceho lekára zo dňa 9.2.2005, oznámenie trvalých následkov úrazu zo dňa 4.2.2005, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 13.7.2005, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 13.2.2006, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 14.8.2006, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 28.10.2007, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 10.4.2008, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 30.7.2008, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 27.9.2010, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 14.3.2013, uznesenie Okresnej prokuratúry v Lučenci č. 1 Pv 372/05-31 zo dňa 28.11.2005, upovedomenie Okresnej prokuratúry Lučenec č. 1 Pv 372/05-213 zo dňa 11.6.2010, znalecký posudok č. 129/2005 zo dňa 14.6.2005, doplnok znaleckého posudku č. 129/2005 zo dňa 30.9.2011, obžaloba č. 1 Pv 7/13/6606-33 zo dňa 14.1.2014, trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/9/2014-1073 zo dňa 27.1.2014, rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/9/2014-1146 zo dňa 16.9.2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/3/2015 zo dňa 28.4.2015, zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 21.4.2005, zápisnica o vyšetrovacom pokuse (rekonštrukcii) č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 6.9.2013, fotodokumentácia k vyšetrovaciemu pokusu zo dňa 6.9.2013, zápisnica o previerke výpovede na mieste č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 21.5.2005 spolu s fotodokumentáciou, oznámenie odporcu zo dňa 10.1.2005, 15.4.2005 a zo dňa 5.8.2015 k likvidácii poisťnej udalosti, oznámenie odporcu zo dňa 14.3.2006 o zániku poisťnej zmluvy č. 0351101100, uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/179/2008-85 zo dňa 11.4.2011, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co/261/2011-94 zo dňa 29.7.2011, uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/179/2008-175 zo dňa 13.3.2014, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co/268/2014-203 zo dňa 1.6.2015, uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/179/2008-244 zo dňa 1.10.2015, doklad o zaplatení poisťného zo dňa 24.11.2004, stolné okružné píly, STN 49 6105/ZS, oznámenie termínu preštudovania vyšetrovacieho spisu zo dňa 2.12.2013, zápisnica o výsluchu znalca č. ORP-282/OEK-LV-2005 zo dňa 28.11.2013. Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ ako poistený a odporca ako poisťovateľ dňa 22.11.2004 uzatvorili poisťnú zmluvu č. 0351101100 - životné poistenie. Začiatok poistenia bol dohodnutý na 23.11.2004. Predmetom zmluvy bolo:

- životné poistenie na sumu 3.817,30 € (115.000,- Sk),
- úrazové poistenie dospelých:
 - o smrť následkom úrazu na sumu 31.534,22 € (950.000,- Sk),
 - o trvalé následky úrazu na sumu 31.534,22 € (950.000,- Sk),
 - o denné odškodné počas nevyhnutného liečenia na sumu 9,96 € (300,- Sk),
 - o denné odškodné pri pobyte v nemocnici na sumu 31,53 € (950,- Sk),
- pripoistenie:

o smrti následkom úrazu na sumu 3.817,30 € (115.000,- Sk),
o oslobodenia od platenia na sumu 78,01 € (2.350,- Sk),
o dočasného dôchodku v prípade invalidity na sumu 331,94 € (10.000,- Sk),
- nemocenské poistenie:
o poistenie ušlého zárobku na sumu 6,64 € (200,- Sk), ktoré sa poskytuje ako denná dávka poskytnutá od 15. dňa pracovnej neschopnosti.

Platenie poistného bolo dohodnuté v mesačných intervaloch po 89,29 € (2.690,- Sk). V Dodatku č. 1 k poistnej zmluve č. 0351101100 zo dňa 22.11.2004 sa dohodli na zmene a doplnení poistnej zmluvy v časti kapitálového životného poistenia K1 a stanovili prirážku k poistnému v sume 1,99 € (60,- Sk). Celkové poistné potom predstavovalo sumu 91,28 € mesačne (89,29 € + 1,99 €). Odporca dňa 10.1.2005 navrhovateľovi oznámil, že podľa § 800 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ alebo Občiansky zákonník) vypovedáva jeho oslobodenie od platenia poistného OP1, pripoistenie dočasného dôchodku v prípade invalidity a poistenie ušlého zárobku UZ 1 z poistného programu ŽIVOT; výpovedná lehota je osemdenná. Ostatné poistenia nie sú výpovedňou dotknuté. Navrhovateľ zaplatil poistné dňa 24.11.2004 v sume 87,30 € (2.630,- Sk).

Keďže navrhovateľ nezaplatil ďalšie poistné riadne a včas (aj napriek výzvam odporcu) poistná zmluva č. 0351101100 dňom 10.10.2005 zanikla podľa § 801 ods. 2 OZ. Odporca túto skutočnosť navrhovateľovi oznámil dňa 14.3.2006.

Obdobné poistné zmluvy navrhovateľ uzatvoril okrem odporcu aj so spoločnosťami Generali Slovensko, a.s., Kooperatívna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, QBE poisťovňa, a.s., ČSOB, a.s., Kontinuita, a.s., UNIQA, a.s., ING, a.s., Amslico AIG LIFE, a.s.

Navrhovateľ dňa 28.12.2004 okolo 18:00 hod. utrpel úraz, keď pri opíľovaní drevených dosiek na okružnej stolovej píle nohou zakopol o prírodný napájací kábel, reflexne sa snažil zachytiť, zavadil o bežiaci cirkulár palcom ľavej ruky a prišiel oň. Stratil oba články palca ľavej ruky, čím došlo k strate úchopovej funkcie ruky. Cirkulár nekupoval, vyrobil ho sám a bol bez ochranného krytu. Úraz sa mu stal na stavbe rodinného domu; išlo o hrubú stavbu, ktorá bola zastrešená, s uzatvorenými oknami, vchodovými dverami, len vo vnútri domu bolo potrebné vykonať vodárenské, elektroinštalačné a iné práce. Ľavá ruka bola dominantná, preto sa musel naučiť po úraze písať pravou rukou. Pred úrazom nepožil alkoholické nápoje, ani iné návykové látky, ktoré by mohli obmedziť jeho reakcie a negatívne ovplyvniť jeho konanie. Bezprostredne po úraze necítil bolesť, išiel do auta pre lekárničku, z ktorej vybral dezinfekčný prostriedok a nastriekal ho na otvorenú ranu. Priložil si na to gázu, obviazal ranu. Neskôr začal cítiť bolesť, dal si dve tabletky ibalginu a išiel do nemocnice do Lučenca, kde mu ruku chirurgicky ošetrili s tým, že palec mu neprišli, keďže ho nepriniesol. Bol práceneschopný od 29.12.2004 do 4.2.2005, t.j. 38 dní, práceschopný bol od 5.2.2005 (potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa č. B 219471). Odporcovi oznámil vznik poistnej udalosti dňa 28.2.2005, tak ako to vyplýva z oznámení úrazu z č.l. 12, 19, 39.

Odporca navrhovateľovi dňa 15.4.2005 oznámil, že poistnú udalosť prešetruje. Po došetrení nároku mu zašle písomné stanovisko.

Voči navrhovateľovi bolo vznesené obvinenie pre pokus zločinu poisťovacieho podvodu podľa § 8 ods. 1 k § 250c ods. 1, ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (ďalej len TZ) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Lučenci č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 30.7.2008. Dňa 15.1.2014 bola na Okresný súd Lučenec podaná obžaloba č.k. 1Pv 7/13/6606-33 zo dňa 14.1.2014 voči navrhovateľovi pre pokus trestného činu poisťovacieho podvodu podľa § 8 ods. 1 k § 250c ods. 1, ods. 4 TZ.

Okresný súd Lučenec trestným rozkazom č.k. 3T/9/2014-1073 zo dňa 27.1.2014 uznal navrhovateľa vinným zo spáchania pokusu trestného činu poisťovacieho podvodu podľa § 8 ods. 1 k § 250c ods. 1, ods. 4 TZ a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní dva roky s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní dva roky. Navrhovateľ podal proti trestnému rozkazu odpor.

V trestnom konaní sa dňa 21.5.2005 uskutočnila preverka výpovede navrhovateľa na mieste, z ktorej bola vyhotovená aj fotodokumentácia - ide o dve fotografie, na ktorých je znázornený dopad ľavej ruky navrhovateľa na kotúč cirkuláru bezprostredne pred amputáciou palca ľavej ruky. Zo zápisnice č.

ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 21.5.2005 vyplýva, že navrhovateľ ukázal, ako išiel s doskou k cirkuláru, zakopol nohou o napájací kábel, ktorý bol na podlahe, a spadol smerom na cirkulár, kde sa reflexne zachytil stolíka a zavadiť palcom ľavej ruky o bežiaci kotúč cirkulára. Navrhovateľ súhlasil s obsahom zápisnice a podpísal ju. Počas tejto previerky nebolo zisťované, kde sa nachádzal privodný kábel k cirkuláru.

V rámci trestného konania sa dňa 6.9.2013 realizoval aj vyšetrovací pokus, počas ktorého navrhovateľ znázorňoval, ako reálne došlo k vzniku jeho úrazu. Z fotografií z vyšetrovacieho pokusu vyplýva, že navrhovateľ si pod nohy zmotal elektrický privodný kábel k cirkuláru, o ktorý neskôr zakopol, spadol na cirkulár a spôsobil si úraz. Navrhovateľ uviedol, že cirkulár si vyrobil doma sám a od začiatku nemal ochranný kryt. Zo zápisnice o vyšetrovacom pokuse (rekonštrukcii) č. ORP-282/OEK-LC-2005 zo dňa 6.9.2013 vyplýva, že navrhovateľ ukazoval polohu, kde bol cirkulár postavený, napájací kábel k cirkuláru, ako ho mal umiestnený v čase vzniku úrazu dňa 28.12.2004. Ako zobral dosku od steny, otočil sa smerom k cirkuláru a ako chcel pristúpiť k cirkuláru pravdepodobne ľavou nohou zakopol do napínacieho kábla, ktorý bol na podlahe, stratil rovnováhu, padol smerom na cirkulár, reflexne oboma rukami sa snažil zabrániť, aby nespadol celým telom na bežiaci cirkulár. Ľavou rukou dopadol na pracovný stôl cirkulára tesne v blízkosti bežiaceho kotúča a vzápätí došlo k odrezaniu palca ľavej ruky. Navrhovateľ netvrdil, žeby bol počas vyšetrovacieho pokusu dňa 6.9.2013 k niečomu zo strany orgánov činných v trestnom konaní alebo zo strany trestného súdu nútený. S výsledkami vyšetrovacieho pokusu súhlasil a zápisnicu podpísal.

V trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok č. 129/2005 zo dňa 14.6.2005 (znalkyňa MUDr. Tatiana Hulejová), v ktorom znalkyňa uviedla, že zranenie palca ľavej ruky navrhovateľa bolo spôsobené predmetom typu cirkulujúceho listu píly, kde v dôsledku účinku zubov listu pri rotácii došlo k oddeleniu palca v úrovni takmer v mieste skĺbenia so záprstnou kosťou palca (asi 7-9mm od kĺbovej štrbiny). Miesto prvotného kontaktu zraňujúceho predmetu bolo na vnútornej hrane až čiastočne dlaňovej ploche základného článku palca, a to bezprostredne nad skĺbením so záprstnou kosťou. Charakter a vzhľad zranenia nebol v rozpore s výpoveďou navrhovateľa. Zranenie navrhovateľovi zanechá trvalé následky - úchopová schopnosť palca je narušená, no rozcvičením v budúcnosti bude možné prispôbiť pôvodný pohyb palca pri úchope s použitím záprstnej kosti palca a svalovej skupiny v danej lokalite. Znalčka v doplnku znaleckého posudku zo dňa 30.9.2011 uviedla, že mechanizmus vzniku zranenia uvádzaný navrhovateľom nie je v rozpore s charakterom a vzhľadom jeho zranenia; k zraneniu teda mohlo prísť aj tak, ako to uviedol navrhovateľ. Rovnaký charakter aj vzhľad zranenia by bol aj v prípade, žeby navrhovateľ pri vzniku zranenia pri pílení stál a nepadal (teda pri bežnej manipulácii s drevom v čase jeho pílenia).

Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 3T/9/2014-1146 zo dňa 16.9.2014 oslobodil navrhovateľa spod obžaloby pre pokus trestného činu poisťovacieho podvodu podľa § 8 ods. 1 k § 250c ods. 1, ods. 4 TZ, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol navrhovateľ stíhaný. Nebolo teda dokázané, žeby navrhovateľ v snahe získať neoprávnený finančný prospech uzavrel prostredníctvom poisťovacích poradcov v Poltári a v Lučenci v období od 20.4.2004 do 29.11.2004 v desiatich poisťovniach, medzi ktoré patrí aj odporca, životné poistenie, súčasťou ktorého bolo aj poistenie pre prípad úrazu, a že si tento úraz spôsobil sám a úmyselne, aby získal od týchto poisťovní poistné plnenie. Okresný súd Lučenec nezistil, žeby si navrhovateľ zranenia spôsobil sám a úmyselne. Obžaloba nepreukázala ani subjektívnu stránku trestného činu - úmysel, ktorý sa navrhovateľovi kládie za vinu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/3/2015 zo dňa 28.4.2015 zamietol odvolanie okresného prokurátora v Lučenci proti citovanému rozsudku Okresného súdu Lučenec. Pripustil síce, že uzavretie viacerých poistných zmlúv zo strany navrhovateľa v rozhodnom čase bolo diskutabilné a môže vzbudzovať podozrenie vedúce k poisťovaciemu podvodu, toto samotné však nie je dostačujúce. Mimo rozumných pochybností nebolo preukázané, že navrhovateľ v rozhodnom čase uzatváral poistné zmluvy s tým zámerom, že sa dopracuje k poistným plneniam v dôsledku úmyselného sebapoškodenia; nebolo preukázané, že sa stal žalovaný skutok naplňajúci znaky pokusu trestného činu poisťovacieho podvodu. Oslobodzujúci rozsudok v spojení s citovaným uznesením krajského súdu nadobudol právoplatnosť dňa 28.4.2015 podľa § 183 ods. 1 písm. b/ bod 3 Trestného poriadku. Okresný súd Bratislava I je uvedenými rozhodnutiami Okresného súdu Lučenec a Krajského súdu v Banskej Bystrici viazaný podľa § 135 ods. 1 OSP.

Odporca navrhovateľovi poskytol poistné plnenie dňa 25.9.2015 v sume 3.032,30 €. Odporca uplatnil pri poskytnutí poistného plnenia krátenie o 1, pretože navrhovateľ si spôsobil úraz vlastnou nedbanlivosťou tým, že cirkulár nemal kryt a že si pod nohy dal zmotaný elektrický prírodný kábel, o ktorý sa zavadil a následný pád na cirkulár mu spôsobil úraz.

Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 11C/179/2008-85 zo dňa 11.4.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co/261/2011-94 zo dňa 29.7.2011 prerušil konanie do právoplatného skončenia trestného konania vedeného voči navrhovateľovi. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/221/2008 zistil, že Okresný súd Lučenec rozhodol trestným rozkazom č.k. 3T/9/2014-1073 zo dňa 27.1.2014, preto v konaní pokračoval. Na pojednávaní dňa 12.3.2014 navrhovateľ uviedol, že podal proti trestnému rozkazu odpor a vo veci bude nariadené hlavné pojednávanie. Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 11C/179/2008-175 zo dňa 13.3.2014 opäť prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Lučenec sp. zn. 3T/9/2014. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 4Co/268/2014-203 zo dňa 1.6.2015 zrušil uznesenie prvostupňového súdu č.k. 11C/179/2008-175 zo dňa 13.3.2014, pretože v čase jeho rozhodovania už odpadol dôvod na prerušenie konania. Uviedol, že súd prvého stupňa správne prerušil konanie do právoplatného rozhodnutie v trestnej veci vedenej proti navrhovateľovi, no Okresný súd Lučenec rozsudkom sp. zn. 3T/9/2014 zo dňa 16.9.2014 navrhovateľa oslobodil spod obžaloby a Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/3/2015 zo dňa 28.4.2015 zamietol odvolanie prokurátora, trestné konanie voči navrhovateľovi bolo teda v čase rozhodovania krajského súdu právoplatne skončené. Prvostupňový súd následne pokračoval v konaní.

Podľa § 104 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 104 OZ pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

Podľa § 788 ods. 1 OZ poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

Podľa § 816 OZ z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak u neho nastane poistná udalosť.

Podľa § 797 ods. 3 OZ plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

Podľa § 799 ods. 1 OZ poistený je povinný zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené.

Podľa § 799 ods. 2 OZ kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poistiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poistiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

Podľa § 799 ods. 3 OZ ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poistiteľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.

Podľa § 415 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa Slovenskej technickej normy STN 49 6105/Z2 musia mať pílové kotúče o všetkých kotúčových a valcových pílových zariadení (ochranný kryt), ktorý chráni pracovníka pred úrazom pri roztrhnutí pílového kotúča a pred nebezpečným stykom s ozubeným pílovým kotúčom ako v kľude stroja, tak aj pri rezaní. Horná časť pílového kotúča píly stolovej kotúčovej univerzálnej musí vyčnievať nad rovinu stola a pri reze nad rezaný materiál musí byť zakrytá ochranným krytom, ak táto horná časť nie je inak zabezpečená. Ochranný kryt pílového kotúča nie je nevyhnutný u kotúčových pílových s posúvacím zariadením, ak ho toto zariadenie bezpečne nahrádza.

Podľa čl. 3 ods. 1 všeobecných poisťovacích podmienok pre úrazové poistenie - A účinných od 10.4.2004 (ďalej len VPP) v prípade úrazu spôsobeného zjavným precenením vlastných telesných síl, schopností a znalostí, prípadne nedbalosťou, je poisťovateľ oprávnený znížiť svoje plnenie, najviac však o jednu polovicu.

Z oceňovacej tabuľky odporcu vyplýva, že za stratu dvoch článkov prsta, sa poskytne poisťové plnenie vo výške 18% z poisťovanej sumy.

Súd mal v konaní za preukázané, že navrhovateľ a odporca uzatvorili dňa 22.11.2004 poisťovnú zmluvu č. 0351101100 v znení jej dodatku č. 1. Predmetom zmluvy bolo:

- životné poistenie na sumu 3.817,30 € (115.000,- Sk),
- úrazové poistenie dospelých:
 - o smrť následkom úrazu na sumu 31.534,22 € (950.000,- Sk),
 - o trvalé následky úrazu na sumu 31.534,22 € (950.000,- Sk),
 - o denné odškodné počas nevyhnutného liečenia na sumu 9,96 € (300,- Sk),
 - o denné odškodné pri pobyte v nemocnici na sumu 31,53 € (950,- Sk),
- prípoistenie:
 - o smrti následkom úrazu na sumu 3.817,30 € (115.000,- Sk),
 - o oslobodenia od platenia na sumu 78,01 € (2.350,- Sk),
 - o dočasného dôchodku v prípade invalidity na sumu 331,94 € (10.000,- Sk),
- nemocenské poistenie:
 - o poistenie ušlého zárobku na sumu 6,64 € (200,- Sk), ktoré sa poskytuje ako denná dávka poskytnutá od 15. dňa pracovnej neschopnosti.

Súd mal tiež za preukázané, že u navrhovateľa dňa 28.12.2004 nastala poisťovaná udalosť - úraz, ktorý si nespôsobil úmyselne, tak ako to konštatoval Okresný súd Lučenec v rozsudku č.k. 3T/9/2014-1146 zo dňa 16.9.2014 a Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 5To/3/2015 zo dňa 28.4.2015. Úraz sa stal tak, že ako navrhovateľ zobral dosku od steny, otočil sa smerom k cirkuláru a ako chcel pristúpiť k cirkuláru pravdepodobne ľavou nohou zakopol do napínacieho kábla, ktorý bol na podlahe, stratil rovnováhu, padol smerom na cirkulár, reflexne oboma rukami sa snažil zabrániť, aby nespadol celým telom na bežiaci cirkulár. Ľavou rukou dopadol na pracovný stôl cirkulára tesne v blízkosti bežiacieho kotúča. Zranenie palca ľavej ruky navrhovateľa bolo spôsobené predmetom typu cirkulujúceho listu píly, kde v dôsledku účinku zubov listu pri rotácii došlo k oddeleniu palca v úrovni takmer v mieste skĺbenia so zápästnou kosťou palca (asi 7-9mm od kĺbovej štrbiny). Miesto prvotného kontaktu zraňujúceho predmetu bolo na vnútornej hrane až čiastočne dlaňovej ploche základného článku palca, a to bezprostredne nad skĺbením so zápästnou kosťou.

Súd skúmal dôvodnosť vnesenej námietky spoluzavinenia navrhovateľa na vzniku úrazu z hľadiska skutkového deja, ktorý viedol k úrazu navrhovateľa.

Navrhovateľ si pred pílením drevených dosiek pod nohy zmotal elektrický privodný kábel k cirkuláru, o ktorý zakopol, spadol na cirkulár, ľavou rukou dopadol na bežiaci kotúč cirkulára a odrezal si palec na ľavej ruke. Navrhovateľ na podomácky vyrobenom cirkulári nemal ochranný kryt. Týmto konaním navrhovateľ nedodrжал všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 799 ods. 1 OZ a § 415 OZ a nesprával sa tak, aby nedošlo ku škode na jeho zdraví. Inými slovami, navrhovateľ svojím konaním umožnil, aby došlo k úrazu. Je všeobecne známe, že pri zmotaní privodného elektrického kábla k cirkuláru pod vlastné nohy počas pílenia dreva pri cirkulári a pri aj len nepatrnej nedôslednosti možno zakopnúť o kábel, stratiť rovnováhu a prísť k úrazu.

Určitou formou sankcie za nedodržanie prevenčnej povinnosti je možné krátenie alebo nepriznanie práva na poskytnutie poistného plnenia. Ak bola škoda spôsobená výlučne zavinením poškodeného, je mu to v celej miere na ujmu. Ak by išlo spoluzavinenie poškodeného na vzniku úrazu, poškodený znáša škodu pomerne a poistné plnenie sa kráti. Pre záver o tom, že poškodený sa podieľal na vzniku úrazu, musí byť splnený predpoklad, že poškodený konal protiprávne, pričom protiprávnosť konania spočíva v porušení § 415 OZ. Aj na strane poškodeného musia byť dané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu: zavinenie, protiprávne konanie, škoda a príčinná súvislosť medzi zavineným protiprávnym konaním a škodou.

Súd dospel k záveru, že na strane navrhovateľa ako poškodeného sú splnené podmienky pre spoluzavinenie vzniku úrazu, ktorý sa mu stal dňa 28.12.2004:

- zavinenie navrhovateľa spočíva minimálne v nedbanlivosti, t.j. vedel, že môže prísť k úrazu, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že sa tak nestane, prípadne to vedieť mal a mohol,
 - protiprávne konanie navrhovateľa spočíva v porušení všeobecnej prevenčnej povinnosti vyplývajúcej z § 415 OZ. Navrhovateľ si pred pílením drevených dosiek pod nohy zmotal elektrický prívodný kábel k cirkuláru, o ktorý zakopol, spadol na cirkulár, ľavou rukou dopadol na bežiaci kotúč cirkulára a odrezal si palec na ľavej ruke. Ďalším porušením prevenčnej povinnosti je aj podomácky vyrobený cirkulár, ktorý nemal ochranný kryt. Neobstojí tvrdenie navrhovateľa, že nie každý cirkulár musí mať ochranný kryt. V zmysle slovenskej technickej normy STN 49 6105/Z2 platnej od 1.1.1993 horná časť pílového kotúča píly stolovej kotúčovej univerzálnej musí vyčnievať nad rovinu stola a pri reze nad rezaný materiál musí byť zakrytá ochranným krytom, ak táto horná časť nie je inak zabezpečená. Ochranný kryt pílového kotúča nie je nevyhnutný u kotúčových píľ s posúvacím zariadením, ak ho toto zariadenie bezpečne nahrádza. Navrhovateľom zhotovený cirkulár nespĺňal parametre určené slovenskou technickou normou; nemal zabezpečenú ochranu pílového kotúča, nevzťahovala sa naň ani výnimka, pretože nešlo o cirkulár s posúvacím zariadením, ktoré by zakrývalo pílový kotúč vyčnievajúci nad rovinu stola,
 - škoda predstavuje poškodenie zdravia navrhovateľa - strata palca ľavej ruky,
 - príčinná súvislosť medzi konaním navrhovateľa a škodou spočíva v tom, že nebyť zmotania elektrického prívodného kábla pod cirkulár, kde stál, nemuselo by prísť k úrazu; ak by mal cirkulár ochranný kryt, tiež by nemuselo prísť k úrazu. V prípade, žeby predsa len prišlo k úrazu, nemusel byť takej závažnosti a intenzity, ktorá by viedla k amputácii palca jeho ľavej ruky.
- Z uvedených dôvodov možno spoluzavinenie navrhovateľa na vzniku úrazu určiť v miere 50 % a zvyšných 50% predstavuje náhoda, ktorá sa mu stala (zakopnutie o kábel). Inak povedané, navrhovateľ vedome porušil prevenčnú povinnosť, ktorá mala podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a na zväčšenie rozsahu jej následkov.

Vychádzajúc z uvedeného, spoluzavinenie navrhovateľa na vzniku úrazu vedie k zníženiu poistného plnenia podľa § 799 ods. 3 OZ v spojení s § 415 OZ a čl. 3 ods. 1 VPP.

Súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že na aplikáciu § 799 ods. 3 OZ musia byť kumulatívne splnené podmienky uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto ustanovenia. Z logického a teleologického výkladu ustanovenia § 799 ods. 3 OZ vyplýva, že spojka „a“ nemá kumulatívny charakter, ale alternatívny charakter, preto je potrebné ju vykladať vo význame „alebo“. Ku kráteniu poistného plnenia môže prísť, ak neboli dodržané podmienky uvedené v § 799 ods. 1 alebo v § 799 ods. 2. Logický a gramatický výklad právnej normy nepredstavujú bezobsažné pojmy právnoaplikačnej teórie. Za obidvoma sa skrýva používanie pravidiel formálnej logiky (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, generalizácia a pod.) i zákonitostí slovenského jazyka pri objasňovaní zmyslu a účelu jednotlivých právnych noriem. Odstraňovanie nedostatkov zákonnej úpravy výkladom súdu nemožno považovať za legislatívnu činnosť, ktorá by narušala ústavný princíp trojdelenia štátnej moci. Sudca pri interpretácii právnej normy nesmie tvoriť, ale môže odhaľovať a formulovať vzťahy medzi jednotlivými právnymi normami vychádzajúc z účelu a zmyslu právnej úpravy. Jedinou požiadavkou, ktorá je pri tom na sudcu kladená, je ústavná konformita výkladu v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy (napríklad uznesenie Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 274/07-13 zo dňa 11.10.2007). Každú právnu normu je potrebné vnímať ako súčasť určitého celku právnych noriem, ktoré tvoria ustanovenie právneho predpisu, a nakoniec i celý právny predpis. Nie je možné ju vykladať izolovane, bez ohľadu na znenie ostatných právnych noriem obsiahnutých v danom právnom predpise, a teda bez ohľadu na účel právneho predpisu. Ustanovenie § 799 ods. 3 OZ treba pri aplikácii skúmať ako celok, ktorého vnútorná štruktúra má svoju logiku, a tým plní účel zamýšľaný jeho tvorcom.

Ustanovenia § 799 ods. 1 a ods. 2 OZ obsahujú rozdielne podmienky vo vzťahu k poisteniu a poistnému plneniu. V odseku 1 sa vo všeobecnosti kladie poistenému povinnosť zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté v poistnej zmluve alebo ktoré sú ustanovené v Občianskom zákonníku alebo v poistných podmienkach počas celého obdobia trvania poistného vzťahu. Na rozdiel od toho odsek 2 upravuje konkrétne povinnosti poisteného pri vzniku nároku na poistné plnenie, teda musí bezodkladne poistiteľovi oznámiť vznik poistnej udalosti, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poistiteľ vyžiada. Použijúc doslovný výklad ustanovenia § 799 ods. 3 OZ zvolený navrhovateľom, ak by poistený porušil povinnosti uvedené v Občianskom zákonníku alebo vo všeobecných poistných podmienkach (ods. 1), ale dodržal by pri uplatňovaní poistného plnenia všetky povinnosti uvedené v odseku 2, poistné plnenie by mu nebolo možné krátiť napriek tomu, že by vlastným konaním porušil zákonné alebo zmluvné povinnosti. Takisto by nebolo možné krátiť poistné plnenie, ak by poistený včas neoznámil poistnú udalosť alebo by nepredložil doklady vyžiadané poistiteľom (ods. 2), ale by neporušil napríklad všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z Občianskeho zákonníka (ods. 1). Zákonodarcia takýto zámer pri formulovaní ustanovenia § 799 OZ nemal a jeho cieľom nebolo znižovať poistné plnenie len v prípade kumulatívneho splnenia podmienok uvedených v § 799 odsekoch 1 a 2. Ustanovenie § 799 ods. 3 OZ nemožno vykladať izolovane bez kontextu s § 415 OZ, § 3 ods. 1 OZ. Preto je potrebné spojku „a“ uvedenú v § 799 ods. 3 OZ vykladať ako spojku vyjadrujúcu alternatívu, nie kumulatívnosť podmienok vyjadrených v § 799 ods. 1, ods. 2 OZ. Pre zníženie poistného plnenia je treba vo vzťahu k odseku 1 alebo k odseku 2 skúmať, či išlo o vedomé porušenie povinností a či toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti; podľa názoru súdu tieto podmienky boli splnené.

Všeobecné poistné podmienky v čl. 3 ods. 1 umožňujú znížiť poistné plnenie až o jednu polovicu celého poistného plnenia.

Navrhovateľ vzniesol námietku premlčania krátenia poistného plnenia. Premlčacia doba mohla prvýkrát začať plynúť dňa 6.9.2014, teda za jeden rok po vykonaní vyšetrovacieho pokusu dňa 6.9.2013, kedy sa odporca ako poškodený v trestnom konaní dozvedel o spôsobe vzniku úrazu (navrhovateľ zmotal prírodný kábel pod cirkulár, zakopol oň a došlo k úrazu). Posledným dňom všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty na krátenie poistného plnenia je 6.9.2017. Odporca uplatnil nárok na krátenie poistného plnenia dňa 25.9.2015, teda včas. Z uvedeného dôvodu je námietka premlčania nedôvodná.

Plná výška poistného plnenia pozostáva zo sumy 5.676,16 € (za trvalé následky úrazu, pri ktorých sa poistné plnenie vypočíta za dva články prsta ako 18% z poistnej sumy 31.534,22 €) a zo sumy 378,48 € ako denné odškodné počas nevyhnutného liečenia, teda počas trvania práceneschopnosti. U navrhovateľa trvala práceneschopnosť 38 dní od 29.12.2003 do 4.2.2005, potom 38 x 9,96 € predstavuje sumu 378,48 €. Celková suma poistného plnenia, ktoré má byť navrhovateľovi poskytnuté, je 6.054,64 € (5.676,16 € + 378,48 €). Z toho polovica predstavuje sumu 3.027,32 €. Odporca navrhovateľovi dňa 25.9.2015 poskytol poistné plnenie v sume 3.032,30 €, teda viac ako jednu polovicu. Predmetom konania po čiastočnom späťvzati návrhu na začatie konania zostala suma 3.032,23 €. Keďže odporca v čase rozhodnutia súdu poskytol navrhovateľovi poistné plnenie v krátenej sume 3.032,30 € podľa § 799 ods. 3 OZ a čl. 3 ods. 1 VPP, ktoré súd považuje vzhľadom na skutkové okolnosti vzniku úrazu za primerané, návrh navrhovateľa je v časti istiny nedôvodný a súd ho zamietol.

Súd sa ďalej zaoberal už len úrokmi z omeškania.

Podľa § 797 ods. 3 OZ plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

Odporca sa mohol dozvedieť o jeho povinnosti poskytnúť navrhovateľovi poistné plnenie najskôr právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/9/2014-1146 zo dňa 16.9.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/3/2015 zo dňa 28.4.2015, ktorá nastala dňa 28.4.2015 okamihom vyhlásenia uznesenia o zamietnutí odvolania podľa § 183 ods. 1 písm. b/ bod 3 TP. Odporca bol preto povinný do 13.5.2015 poskytnúť navrhovateľovi poistné plnenie (§ 816 a § 797 ods. 3 OZ). Ak tak neurobil od 14.5.2015 sa dostal do omeškania, od kedy je povinný navrhovateľovi popri istine zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy vyplateného poistného plnenia

3.032,30 € od 14.5.2015 do 25.9.2015, kedy navrhovateľovi poskytol krátené poistné plnenie, v sume 91,54 € podľa § 3 ods. 1 v spojení s § 10c nariadenia č. 87/1995 Z.z., pretože záväzok odporcu poskytnúť navrhovateľovi poistné plnenie vznikol už dňa 28.12.2004 vznikom poistnej udalosti.

Vzhľadom na komplexnosť prípadu (uzatvorenie množstva poistných zmlúv s viacerými poisťovňami a v nadväznosti na to vznik úrazu) bolo podľa názoru súdu oprávnené počkať do právoplatného skončenia trestného stíhania navrhovateľa, v ktorom orgány činné v trestnom konaní posudzovali úmysel navrhovateľa spôsobiť si zranenie, a teda v konečnom dôsledku či k poistnej udalosti došlo. Dôvodnosť vyčkania na závery trestného stíhania navrhovateľa v korelácii na priznanie poistného plnenia akceptoval aj Krajský súd v Bratislave v uzneseniach č.k. 5Co/261/2011-94 zo dňa 29.7.2011 a č.k. 4Co/268/2014-203 zo dňa 1.6.2015. Na tomto závere by nič nezmenilo ani paralelné vlastné šetrenie odporcu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností súd vyhovel návrhu na začatie konania v časti úrokov z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 3.032,30 € od 14.5.2015 do 25.9.2015 v sume 91,54 €. Vo zvyšku, teda v časti istiny a v časti zvyšných úrokov z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 6.074,49 € od 16.3.2005 do 13.5.2015 a od 26.9.2015 do zaplatenia, súd zamietol návrh ako nedôvodný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý mal v konaní len nepatrný neúspech, by prináležala plná náhrada trov konania. Odporca však náhradu trov konania nežiadal, preto mu ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.